

רגשי אמונה

במלחמת ששת הימים כבשו הצנחנים את ירושלים העתיקה וביום רביעי כ"ח באייר תשכ"ז שחררו את הכותל המערבי. היו אלו ימים קשים עקובים מדם. מאות חברים נפלו ונפצעו והחיילים המשיכו להילחם גם כאשר חבריהם לנשק נפגעים זה אחר זה. כשהגיעו הצנחנים לכותל, התרחשה לפתע תופעה מוזרה: מאות לוחמים שרובם הגדול הגדיר את עצמו כ"אנשים שאינם מאמינים" נשענו על הכותל, פרצו בבכי ונשאו תפילה חרישית. מה קרה? מה גרם לאנשים שלכאורה רחוקים מדת, לבטא באופן עמוק כל כך רגשי אמונה?

היו שהסבירו - התפרצות של מתח נפשי. אך הסבר זה אינו מתקבל - שהרי מתח נפשי היה גם ברמת הגולן ולא שמענו שהלוחמים שכבשו את תל-עזאזיאית ברמת הגולן, נשענו על התל ובכו. היו שהסבירו - קדושת הכותל. אך גם הסבר זה אינו מובן שהרי לאחר כיבוש הכותל כשנפתח המקום לציבור הרחב, לא ראינו תופעות כל כך מרגשות כמו שהיו בשעת הכיבוש. ההסבר היחידי הוא שילוב של שני הדברים: המתח הנפשי וקדושת המקום גם יחד. כאשר נלחם חייל ורואה סביבו נפגעים והרוגים הוא חש באופן מוחשי ביותר את אפסיותם של חי הגוף, כמה הגוף פגיע וברגע אחד חולף ואיננו.

בשעה כזו שבה רואים את ערכו האפסי של הגוף עולה ובוקעת מתוך פנימיות האדם - הנשמה העליונה שבו - צלם אלוקים שבו.

בשעה שאדם רואה מבחינה גופנית שאין ערך לעצמו, הוא מגלה את עוצמתו האמיתית בנשמה. זו שעה של הצטברות כח רוחני אדיר.

אך בעוד שברמת הגולן לא היה מקום ראוי בו ניתן היה לפרוק מתח רוחני זה, הנה בירושלים העתיקה הגיעו הצנחנים למקום האידיאלי בו ניתן לבטא את הכוחות הרוחניים והנשמיים הללו, כוחות האמונה שבקעו ועלו מתוככי הלב. הם הגיעו אל הכותל המערבי למקום המרגש, למקום שבו נושקים שמים וארץ, עולם ואלוקים, ומקום שבו שכינה שורה. שם במרכזו הרוחני של עם ישראל יכלו לבטא את רגשי האמונה באופן ספונטני, טבעי ללא מעצורים, וכך נשענו הלוחמים הקשוחים על אבני הכותל, בכו ונשאו תפילה לקב"ה.

שאלות

1. הסבר במילים שלך מדוע גם לוחמים שאינם מאמינים ביטאו רגשי אמונה עמוקים ליד הכותל המערבי?
2. ככל שאדם חש יותר את הנשמה שבו כך גם מתחזקת אמונתו באלוקים, מדוע?
רמז: מקורה של הנשמה היא מהקב"ה. השתמש בביטויים: צלם אלוקים "חלק אלוק ממעל".
3. היכן מתיחסים אנו בברכות השחר לנשמה שקיבלנו מאלוקים? העתק את הקטע למחברתך [היזהר לא לכתוב את שם ה'].
4. האם מכיר אתה אנשים שבשעת סכנה לגופם [מחלה וכדומה] חזרו בתשובה?
5. תופעה כזו קיימת, אנשים רבים חזרו בתשובה ברגע של אמת בו היו הם או חברי משפחתם בסכנת חיים. הסבר תופעה זו על פי הסיפור על הצנחנים שבכותל?
6. "צרה ויגון אמצא ובשם ה' אקרא" כך אמר הנביא ישעיהו. הסבר פסוק זה לאור מה שלמדת בשיעור זה!